

Bevarandeplan för Natura 2000-området

Salakalken

Uppgifter om Natura 2000-området

Områdeskod: SE0250170

Areal: 269 ha

Kommun: Sala

Lägesbeskrivning: ca 5 km Sydväst om Sala

Ägandeförhållanden: Sala kommun,
Naturvårdsverket och privat

Områdestyp: Natura 2000-område enligt art- och
habitatdirektivet 1998

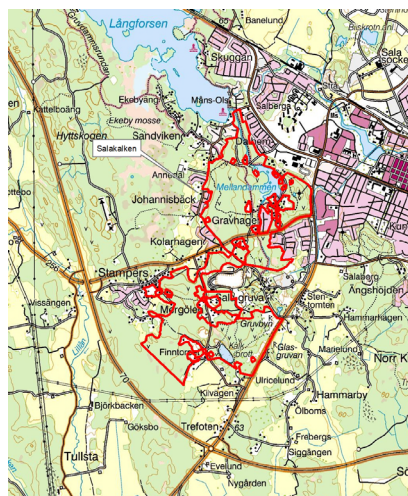
Ingående naturtyper

- Kalkgräsmarker (6210)
- Silikatgräsmarker (6270)
- Kalkhällmarker (6280)
- Rikkärr (7230)
- Taiga (9010)
- Nordlig ädellövsskog (9020)
- Näringsrik granskog (9050)
- Trädklädd betesmark (9070)
- Lövsumpskog (9080)

Ingående arter

- Käppkrokmossa
- Hällebräcka
- Större vattensalamander

Nuvarande skyddsform utöver Natura 2000: naturreservat (del av området),
samrådsområde, detaljplan (del av området) och biotopskydd (del av området)

Innehåll

Vad är Natura 2000?	3
Fågeldirektivet och art- och habitatdirektivet.....	3
Bevarandeplan.....	3
Tillståndsplikt och samråd.....	3
Exempel på annan lagstiftning för området.....	4
Beskrivning av områdets bevarandevärden	5
Områdesbeskrivning.....	5
Bevarandesyfte.....	5
Ingående naturtyper enligt art- och habitatdirektivet	6
Ingående arter enligt art- och habitatdirektivet	6
Naturtyper i området	7
Silikatgräsmarker (6270).....	7
Kalkhällmarker (6280) och kalkgräsmarker (6210).....	7
Rikkärr (7230).....	9
Taiga (9010).....	10
Nordlig ädellövskog (9020).....	12
Definition av naturtypen.....	12
Näringsrik granskog (9050).....	13
Trädklädd betesmark (9070).....	14
Lövsumpskog (9080).....	15
Hotbild - vad kan påverka naturtyperna negativt?	16
Arternas ekologiska krav och bevarandemål.....	17
Käppkrokmossa (<i>Hamatocaulis vernicosus</i>).....	17
Större vattensalamander (<i>Triturus cristatus</i>).....	17
Hällebräcka (<i>Saxifraga osloënsis</i>).....	19
Exempel på hot mot arterna.....	19
Bedömt bevarandetillstånd.....	20
Bevarandeåtgärder	20
Uppföljning	21
Förankring av området och bevarandeplanen	21
Referenser	21

Vad är Natura 2000?

Fågeldirektivet och art- och habitatdirektivet

Länderna inom EU samarbetar för att bevara det europeiska växt- och djurlivet för framtida generationer, genom att bygga upp ett s.k. ekologiskt nätverk av naturområden som kallas Natura 2000. Arbetet grundas på två EU-direktiv, fågeldirektivet och art- och habitatdirektivet. Avsikten med områdena är att bevara speciella, i EU-direktiven bestämda naturtyper och arter.

Bevarandeplan

För varje Natura 2000-område ska Länsstyrelsen ta fram en beskrivning (17 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.). Detta görs i en särskild bevarandeplan. I planen ska finnas en beskrivning av området med bevarandesyfte, bevarandemål och beskrivningar av de naturtyper och arter som ska bevaras och bidra till gynnsam bevarandestatus. Mot Natura 2000-områdets naturtyper och arter samt behov av bevarandeåtgärder, t.ex. skydd eller skötsel, ska beskrivas. Bevarandeplanen är inte ett juridiskt bindande dokument. Informationen i bevarandeplanen ska underlätta tillståndsprövningar enligt miljöbalken samt utgöra ett stöd för förvaltningen av området. För formell reglering av skydd eller skötsel kan andra beslut behövas, t.ex. beslut om naturreservat. Föreskrifter enligt eventuella skyddsbeslut gäller parallellt med den tillståndsplikt som gäller inom Natura 2000.

I bevarandeplanen redovisas gränser, naturtyper och arter enligt bästa tillgängliga kunskap, vilket för det enskilda området kan skilja sig något från vad som är beslutat av regeringen. Länsstyrelsen har för avsikt att föreslå dessa ändringar till regeringen när tillfälle ges. Vid förvaltning och tillståndsprövning utgår man från de faktiskt förekommande naturtyperna och arterna, varför det är nödvändigt att bevarandeplanen redovisar dessa även om de inte har hunnit beslutas av regeringen.

Bevarandeplanen ska fastställas av Länsstyrelsen, som även är ytterst ansvarig för att målsättningen med området uppfylls. Bevarandeplanen ska revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningar i området ändras.

Tillståndsplikt och samråd

För att inte skada Natura 2000-områdenas värden krävs, enligt 7 kap 28 a § miljöbalken, tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. *Även verksamheter eller åtgärder utanför ett Natura 2000-område omfattas av tillståndsplikt, om de på ett betydande sätt kan påverka miljön i Natura 2000-området.* Så kan t.ex. byggnation av väg eller hus, avverkningar i eller i omedelbar närhet av ett Natura 2000-område samt alla åtgärder som kan påverka hydrologin i området, vara tillståndspliktiga. Eftersom

det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som kan påverka miljön i ett område, bör man samråda med Länsstyrelsen innan man påbörjar en åtgärd. Om det rör sig om en skogsbruksåtgärd ska man i stället samråda med Skogsstyrelsen innan åtgärden påbörjas.

Tillstånd krävs inte för skötsel- eller förvaltningsåtgärder som direkt hänger samman med eller är nödvändiga för skötseln och förvaltningen av det berörda området, eller för verksamheter som påbörjats före och pågick den 1 juli 2001. Förändringar av sådana verksamheter kan däremot vara tillståndspliktiga.

Om ett nekat tillstånd innebär att pågående markanvändning avsevärt försvåras, har verksamhetsutövaren rätt till ersättning.

Exempel på annan lagstiftning för området

Natura 2000-området Salakalken berörs även av annan lagstiftning. Här nedan listas några regelverk inom natur och miljö, som styr vad man får göra i området.

- Arten hällebräcka är skyddad enligt 7 § artskyddsförordningen (2007:845), vilket innebär att det är förbjudet att avsiktligt plocka, samla in, skära av, dra upp med rötterna eller förstöra växter i deras naturliga utbredningsområde i naturen.
- Arten käppkrokmossa är skyddad enligt 8 § artskyddsförordningen (2007:845), vilket innebär att det är förbjudet att plocka, gräva upp, eller på annat sätt ta bort eller skada exemplar av växterna, och ta bort eller skada frön eller andra delar.
- Arten större vattensalamander är skyddad enligt 4 § artskyddsförordningen (2007:845), vilket innebär att det är förbjudet att avsiktligt fånga eller döda dessa eller förstöra eller samla in ägg, avsiktligt störa djuren, särskilt under deras parnings-, uppfödning-, övervintrings- och flyttperioder. Det är även förbjudet att skada eller förstöra djurens fortplantningsområden eller viloplatsar.
- Delar av området berörs av detaljplan (Arnebo och Mellandammen).
- Delar av området är biotopskyddsområde.
- Delar av området är naturreservat (Aspenstorp och Mergölen).
- Delar av området berörs av strandskydd som gäller 100 m från strandlinjen ut i vattnet och inåt land, samt 25 m från vattendrag (7 kap. 13-16 §§ Miljöbalken).
- Området är samrådsområde enligt förordningen (1998:904) om täkter och anmälan för samråd.

Beskrivning av områdets bevarandevärden

Områdesbeskrivning

Salakalken är belägen sydväst om Sala där urkalksten kommer i dagen. Området har en unik förekomst av gles kalktallskog och större delen av skogen är över 120 år gammal. I området finns även örtrika granskogar, kalkhällar, ädellövskog, rikkärr, och betesmarker.

P.g.a. den speciella miljö som kalkstenen bidrar till finns det en mycket artrik flora i området. På plåtarna med gles tallskog växer bland annat de starkt hotade arterna ryl och mosippa. Hällebräckan växer i rikliga bestånd på flera av områdets kalkhällar, tillsammans med arter som rosettjungfrulin, kattfot och darrgräs. Här förekommer även fältgentiana på flera lokaler. I området finns även en mängd sällsynta marksvampar, bl.a. grangräticka, bullspindling och slät taggsvamp som är knutna till kalkbarrskogar.

Området har många gruvlämningar främst i form av övergivna gruvor och Silvergruvans vattensystem i norr. Området är även ett av kommunens viktigaste närströvområden, med motionsspår och promenadstigar.

Bevarandesyfte

Övergripande bevarandesyfte

Det överordnade bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EU:s art- och habitatdirektiv eller fågeldirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är det överordnade syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper och arter som förekommer i området och som ingår i dessa direktiv.

Prioriterade bevarandevärden

Det främsta bevarandesyftet med detta område är att bevara områdets kalkhällmarker och hällebräcka, som här har sina största förekomster i länet, samt att bevara områdets unika förekomst av kalkpräglad taiga. Vid målkonflikter ska naturvärden knutna till den kalkrika berggrunden och öppna eller glesa kalktallskogar prioriteras. Detta innebär att kalkhällmarker och områden med hällebräcka prioriteras jämfört med angränsande taiga. Likaså prioriteras naturvärden knutna till kalkpåverkan och viss solexponering i taiga före naturvärden knutna till slutna skogar och död ved.

Motivering

Syftet med utpekandet till Natura 2000 var att bevara områdets kalkhällmarker med hällebräcka. Områdets naturvärden är mycket starkt knutna till den kalkrika

berggrunden. Naturvärden knutna till död ved förekommer i liten utsträckning i området.

Prioriterade bevarandeåtgärder

För att säkerställa att de utpekade Natura 2000-naturtyperna och arterna bevaras, genomförs de naturvårdande skötselåtgärder som anges i fastställd skötselplan för naturreservaten Aspenstorp och Mergölen. Därutöver är skötsel av kalkhällarna och gräsmarkerna samt brynzoner mot dessa genom röjning, slåtter och eventuellt bete av stor betydelse för att bibehålla naturvärdena.

Ingående naturtyper enligt art- och habitatdirektivet

Tabell 1. Naturtyper enligt art- och habitatdirektivet (fullständigt namn på naturtypen anges inom parentes) som förekommer i området, deras areella utbredning (areal i regeringsbeslut inom parentes) samt bevarandetillstånd. Naturtypernas ungefärliga utbredning framgår av kartbilagan.

Kod	Naturtyp	Areal (ha)	Bevarandetillstånd
6210	Kalkgräsmarker	3,0 (-)	Ogynnsamt
6270	*Silikatgräsmarker (artrika silikatgräsmarker nedanför trädgränsen)	3,8	Gynnsamt
6280	*Kalkhällmarker (Alvar, undernaturtypen Prekambriska kalkhällmarker)	0,7 (3,9)	Ogynnsamt
7230	Rikkärr	1,9	Gynnsamt
9010	*Taiga (västlig taiga)	114,2 (42,6)	Ogynnsamt
9020	*Nordlig ädellövskog (boreonemoral ädellövskog)	3,0 (3,3)	Ogynnsamt
9050	Näringsrik granskog	5,6 (-)	Ogynnsamt
9070	Trädklädd betesmark	2,6 (1,7)	Gynnsamt
9080	Lövsumpskog	0,7 (-)	Ogynnsamt

* = Prioriterad naturtyp

Ingående arter enligt art- och habitatdirektivet

Tabell 2. I tabellen anges de arter som anmälts enligt art- och habitatdirektivet samt bevarandestatus för arterna.

Kod	Art	Bevarandestatus
1166	Större vattensalamander (<i>Triturus cristatus</i>)	Okänt
1393	Käppkrokmossa (<i>Hamatocaulis vernicosus</i>)	Gynnsamt
1973	Hällebräcka (<i>Saxifraga osloënsis</i>)	Ogynnsamt

Naturtyper i området

Silikatgräsmarker (6270)

Definition av naturtypen

Artrika, hävdpräglade gräsmarker nedanför trädgränsen på torra–friska, silikatrika jordar. Naturtypen har utvecklats genom lång hävdkontinuitet, men kan vara stadd i igenväxning. Krontäckning av träd och buskar, som inte är av igenväxningskaraktär, är 0-30 %. Hävdgynnade arter ska finnas.

Beskrivning av naturtypen

I anslutning till gruvbyn förekommer ett område med artrik gräsmark som har inslag av kalkpåverkad flora. Floran i området är dock inte så påtagligt kalkpåverkad att området utgörs av kalkgräsmark. Här förekommer många typiska arter: backnejlika, brudbröd, darrgräs, gullviva, jungfrulin, prästkrage, rödkämpar och svartkämpar.

Bevarandemål för naturtypen

Naturtypen är präglad av en kontinuerlig hävd i form av bete eller slåtter. Hävden är sådan att grässvålen är väl avbetad vid betessäsongens slut alternativt att hela ytan är slagen och höet bärgat. Till största delen är naturtypen helt öppen. Kärlväxtfloran är artrik och dominerad av hävdgynnade arter och med ett stort inslag av typiska arter. Arealen silikatgräsmark är minst 4 ha.

Skötselåtgärder för naturtypen

Området bör betas eller slåttas årligen.

Kalkhällmarker (6280) och kalkgräsmarker (6210)

Kalkgräsmarker och kalkhällmarker förekommer i en mosaik i de områden som markerats på kartan som naturtyperna kalkhällmark och kalkgräsmark. Markering på kartan har skett utifrån en uppskattning av dominerande naturtyp. Hällebräcchan som som ursprungligen var grund till utpekandet av området förekommer i kantzoner mellan berg och gräsmark.

Definition av naturtypen kalkhällmarker (6280)

Fältskiktet består av olika växtsamhällen på tunt eller obefintligt jordtäckte på kalkhällar. Vegetationen varierar bl.a. beroende på mark- och vattenförhållanden (kornstorlek, jorddjup, markrörelser m.m.) och hävd. Särskilt artrika miljöer utvecklas vid en småskalig blandning av små hälltor, grusig vittringsjord och jordfyllda sprickor i berget. På svagdränerad mark utvecklas ofta en polygonstruktur beroende av bl.a. uppfrysningrörelser i vittringsgruset.

Definition av naturtypen kalkgräsmarker (6210)

Torra–friska, hävdpräglade kalkgräsmarker nedanför trädgränsen ofta med ett rikligt inslag av örter. Naturtypen har utvecklats genom lång hävdkontinuitet, men kan vara stadd i igenväxning. Krontäckning av träd och buskar, som inte är av igenväxningskaraktär, är 0-30 %. Hävdgynnade arter ska finnas. Viktiga orkidélokaler är en prioriterad undergrupp av naturtypen och hyser antingen a) en riklig förekomst av orkidéer, b) en värdefull population av minst en nationellt mindre vanlig orkidéart, eller c) en förekomst (oavsett storleken) av minst en orkidéart som är nationellt eller regionalt sällsynt eller mycket sällsynt.

Beskrivning av naturtyperna kalkgräsmarker och kalkhällmarker

På kalkhällmarkerna med inslag av kalkgräsmark växer många sällsynta arter, bland annat Natura 2000-arten hällebräcka (*Saxifraga osloënsis*, sårbar), mosippa (*Pulsatilla vernalis*, starkt hotad), och fältgentiana (*Gentianella campestris*, starkt hotad). Naturtyperna förekommer spritt i området, men de största sammanhängande områdena förekommer i naturreservatet Mergölen. Särskilt värdefulla för dessa arter är de så kallade Solbohällarna och Kullsbohällarna i naturreservatet Mergölen. För fältgentianan, hällebräckan och många andra arter som växer på kalkhällarna är det viktigt med solöppna miljöer utan förnaansamling, dvs de bör hävdas genom slåtter och/eller bete. Svartbräken, blåsippa och tvåblad är exempel på andra kalkgynnade arter som förekommer här.

Exempel på typiska arter för naturtypen kalkgräsmarker som förekommer här är: klasefibbla (*Crepis praemorsa*, nära hotad), grönkulla (*Coeloglossum viride*), brudsporre (*Gymnadenia conopsea*), fältgentiana, vildlin (*Linacea catarticum*), darrgräs (*Briza media*) och harmynta (*Satureja acinos*),

Exempel på typiska arter för naturtypen kalkhällmarker som förekommer här: harmynta, gul fetknopp (*Sedum acre*) och knutnarv (*Sagina nodosa*). Natura 2000-arten hällebräcka förekommer också på kalkhällmarker.

Bevarandemål för naturtyperna kalkgräsmarker och kalkhällmarker

Till stora delar är naturtyperna öppna, men det finns inslag av en, rönn och enstaka tallar. I området väster om Finntorpsbrottet förekommer ett större hällkar med större vattensalamander. Förekomsten av träd och buskar som bedöms som igenväxning är liten. Kärlväxtfloran är störnings- och kalkgynnad, t ex förekommer hällebräcka rikligt. Arealen kalkhällmarker och kalkgräsmarker är minst 4 ha, varav kalkhällmarkerna uppskattas utgöra 1 ha.

Skötselåtgärder för naturtyperna kalkgräsmarker och kalkhällmarker

Trädskiktet behöver glesas ut. Även fällning av tallar i anslutning till kalkhällarna och slyröjning av framförallt triviallöv bör ske för att öka solinstrålningen och minska förnaansamlingen. Slåtter och/eller bete bör ske på samtliga lokaler. Detta bör kompletteras med att störa markytan genom försiktig krattning direkt efter

frösläppet på våren. Skötselåtgärder i Mergölen ska ske i enlighet med skötselplanen för naturreservat.

Rikkärr (7230)

Definition av naturtypen

Minerotrofa myrar och rika källmiljöer oavsett lutning och förekomster av morfologiska strukturer, där ständig tillförsel av baskatjonrikt vatten från omgivningen sker. Detta medför att pH-värdet i myren vanligen är 6 eller högre. Habitats utbredningsområde överensstämmer med områden där berggrunden och/eller jordtäcknet är rikt på baskatjoner, vanligtvis kalcium. Rikkärren är generellt oligotrofa-mesotrofa och näringsbegränsade då kalcium komplexbinder fosfat.

Torvdjupet är ofta grundare än i fattigare myrar och kan understiga 30 cm, men bottenskiktet byggs upp av rikkärrensindikerande brunmossor (t ex släktena *Scorpidium* och *Campylium*) eller i vissa fall vitmossor. Morfologiska strukturer i torven utgörs i de fall de förekommer av tubbildning, mindre sträng- och flarkebildningar och källkupoler.

Både öppna och trädklädda rikkärr inkluderas i habitatet, vilket kan ha en krontäckning av 0-100%. Vegetationen domineras av olika halvgräs och örter. Rikkärren har en speciell flora och fauna som varierar med t ex krontäckningsgrad, kalkhalt och näringsförhållanden.

Tre undergrupper kan urskiljas:

- Öppna hävdade rikkärr (krontäckning 0-30%)
- Öppna ohävdade rikkärr (krontäckning 0-30%)
- Trädklädda och videbevuxna rikkärr (krontäckning 30-100%)

Kärrets hydrologi och hydrokemi får inte vara tydligt påverkad av antropogena ingrepp. Reversibla, mindre ingrepp som orsakat lokal störning i begränsade delar av myren kan medges. Rikkärr är ofta störningsgynnade eller beroende av hävd, särskilt i södra Sverige har ängsbruk och betesdrift påverkat vegetationens sammansättning. Många rikkärr som inte fortsatt hävdas växer igen till sumpskog. Rikkärr stadda i igenväxning på grund av fysiska ingrepp eller utebliven hävd ska fortfarande hysa störningsgynnade arter eller vara möjliga att återställa utan omfattande insatser. Naturliga störningar kan dock medföra stabil rikkärnsvegetation även om krontäckningen är hög.

Beskrivning av naturtypen i området

I området förekommer tre öppna rikkärr med visst inslag av buskvegetation.

Exempel på typiska arter som finns i området är snip (*Trichophorum alpinum*), knagglestarr (*Carex flava*), tagelstarr (*Carex appropinquata*), ängsnycklar, slätterblomma (*Parnassia palustris*), käppkrokmosa (*Hamatocaulis vernicosus*, Natura 2000), stor skedmossa (*Calliergon giganteum*), späd skorpionmossa

(*Scorpidium cossoni*), röd skorpionmossa (*Scorpidium revolvens*), gyllenmossa (*Tomentypnum nitens*)

Bevarandemål för naturtypen

Naturtypen har en intakt hydrologi. Den präglas av stabila förhållanden i topografi, struktur och sammansättning (exempelvis i träd- busk- fält- och bottenskiktet). De förändringar som sker är naturliga och går mycket långsamt. Det förekommer rikligt med typiska arter. Arealen rikkärr är minst 2 ha.

Skötselåtgärder för naturtypen

De i området förekommande rikkärren bedöms inte vara i behov av aktiva skötselåtgärder men om rikkärren växer igen bör detta motverkas genom röjning och slåtter. Eventuella skötselåtgärder i naturreservatet Mergölen ska ske i enlighet med skötselplanen för reservatet.

Taiga (9010)

Definition av naturtypen

Naturtypen förekommer i boreal-boreonemoral zon på torr-blöt och näringsfattig-näringsrik mark, och innefattar i typfallet produktiv skogsmark. Trädskiktets krontäckningsgrad är normalt 30-100 % och utgörs av gran, tall, björk, asp, rönn och sälg. Små inslag av andra inhemska trädslag kan förekomma. Naturtypen innefattar även brandfält och stormfällningar, som då kan ha en lägre krontäckning.

Naturlighetskriterier: Skogen ska vara, eller i en relativt nära framtid kunna bli, naturskog, eller likna naturskog med avseende på egenskaper och strukturer. Den kan ha påverkats av t.ex. plockhuggning, bete eller naturlig störning. Skogen ska vara i ett sent eller relativt sent successionsstadium. Det ska finnas gamla träd och död ved och en kontinuitet för de aktuella trädslagen. Om naturliga störningsprocesser eller skötselåtgärder, huvudsakligen brand/naturvårdsbränning, i syfte att imitera sådana har påverkat området, kan även områden i yngre successionsstadier ingå om de utgör ett väsentligt värdehöjande komplement. Egenskaper och strukturer som är typiska för naturskog finns normalt även i yngre successionsstadier. Skogens hydrologi ska inte vara under stark generell påverkan från mark-avvattning. Näringskrävande örter finns endast undantagsvis. Naturtypen hyser vanligtvis en mängd rödlistade arter som gynnas av lång skoglig kontinuitet, gamla träd, död ved eller brandfält och successionsstadier efter brand.

I naturtypen taiga finns en stor variation av olika skogstyper, från barrsumpskogar till hällmarkstallskogar. Dessa olika skogstyper har delats in i undergrupper till naturtypen. Skötseln utgår ofta från de störningar som har präglat skogstypen historiskt, t.ex. översvämning eller brand.

Undergrupper:

- A. granskog
- B. tallskog

- C1. barrblandskog
- C2. blandskog
- D. triviallövskog
- E. kalkmark/glest beskokad mark med mycket död ved efter störning (t.ex. brandfält)
- F. naturliga successionsstadier efter störning (t.ex. barr-, löv- eller blandbrännor)

Beskrivning av naturtypen i området

Dessa delar av området består i huvudsak av tallskog som är ca 120-140 år gammal, men även barrblandskog med något tjockare jordlager förekommer i delar av området. Många sällsynta marksvampar som är knutna till barrskog på kalkrik berggrund, bland annat slät taggsvamp (*Sarcodon leucopus*, starkt hotad) förekommer i området. Delar av skogen har tidigare gallrats men under senare år endast i syfte att hålla skogen levande och strövvänlig. Påverkan av skogsbruk har inte skett alls i delar av området under de senaste decennierna, tex i anslutning till Finntorpsbrottet och Tistbrottet. Död ved förekommer generellt i liten utsträckning i området, men här och var finns inslag av torrträd, gamla träd, och lågor. Slutna, skiktade delar förekommer omväxlande med öppnare partier. Enstaka noteringar av ullticka (*Phellinidium ferrugineofuscum*) på lågor och tallticka (*Porodaedalea pini*) på gamla tallar förekommer i området.

Bevarandemål för naturtypen

Naturtypen består av kalkpåverkad, gles, luckig och olikåldrig kalkbarrskog. Delar av skogen präglas av ett extensivt bete och kontrollerade bränningar i begränsade områden. Strukturen och artinnehållet i skogen varierar med bl.a. markens beskaffenhet. Floran är kalkgynnad och artrik med sällsynta marksvampar och växter, t ex slät taggsvamp och mosippa. Arealen taiga är minst 114 ha.

Skötselåtgärder för naturtypen

Skötselåtgärder i Mergölen och Aspenstorp ska ske i enlighet med skötselplanen för respektive naturreservat samt i enlighet för beslutet om biotopskyddsområdena öster om Mergölen. Lämpliga skötselåtgärder för övriga skogar beskrivs nedan.

Förnaansamling och förtätning av den i huvudsak talldominerade kalkbarrskogen som en följd av brist på störning riskerar att missgynna områdets synnerligen värdefulla marksvampflora sam förekomsten av mosippa och ryl. Skogen bör betas extensivt. Mindre omfattande avverkning och punktväs bränning kan vara nödvändiga för att bevara områdets kalkgynnade naturvärden, framförallt i anslutning till gruvmiljöer, kalkhällar och gläntor. Inväxande gran bör avverkas för att motverka att skogen förtätas och övergår i kalkgranskog. I den mån dessa åtgärder inte kan kombineras med bete bör dock stor försiktighet vidtas för att inte åtgärderna ska ge upphov till ett omfattande uppslag av piprör eller annan högvuxen vegetation som missgynnar marksvampar.

Nordlig ädellövskog (9020)

Definition av naturtypen

Naturtypen är en övergångsform från boreala till nemorala skogstyper och förekommer på mark som är torr-fuktig och relativt näringsrik. Trädskiktets krontäckningsgrad är normalt 50-100%, och ädellövträd utgör normalt minst 50% av grundytan, men lövdominerad naturskog med ned till 30% ädellöv kan föras till naturtypen. Viktiga komponenter i trädskiktet är ek, alm, ask, lind och lönn. Inget av trädslagen ek, bergkek, avenbok, (var för sig eller tillsammans) eller bok utgör mer än 50% av grundytan.

Kvalitetskriterier: Skogen ska vara, eller i en relativt nära framtid kunna bli naturskog eller likna naturskog m.a.p. egenskaper och strukturer. Den kan ha påverkats av t.ex. plockhuggning, bete eller naturlig störning. Skogen ska vara i ett sent eller i ett relativt sent successionsstadium. Det ska finnas gamla träd, död ved och en kontinuitet för de aktuella trädslagen. Om naturliga störningsprocesser eller skötselåtgärder i syfte att imitera sådana har påverkat området kan även områden i yngre successionsstadier ingå. Egenskaper och strukturer som är typiska för naturskog finns normalt även i yngre successionsstadier.

Skogens hydrologi får inte vara under stark generell påverkan från markavvattning.

Naturtypen har en lång kontinuitet som lövträdbärande mark. Betes- eller slätterbruk har vanligtvis förekommit men områdena är nu igenvuxna. Delar av naturtypen kan pga. terrängförhållanden, endast varit marginellt påverkade av bete under lång tid.

Naturtypen är mycket artrik och rödlistade arter av epifytiska kryptogamer, vedlevande insekter, samt marklevande flora och fauna förekommer. Artsammansättningen varierar med skogens slutenhet.

Beskrivning av naturtypen i området

Naturtypen förekommer i biotopskyddet i områdets sydöstra del och i ett område söder om vattentornet. Alm har tidigare utgjort en stor del av trädskiktet, särskilt i det norra beståndet.

Bevarandemål för naturtypen

Naturtypen består av en olikåldrig och mer eller mindre sluten ädellövskog med en artrik lundflora. Det finns gott om äldre lövträd och död ved i olika nedbrytningsstadier. Inslaget av gran är litet. Området präglas av naturliga processer och naturliga, småskaliga störningar, såsom åldrande och avdöende. Omvälvande störningar i form av t.ex. storm, insektsangrepp eller almsjuka, kan leda till att hela eller delar av skogen under perioder har en annan karaktär. Detta är en del av skogens utveckling. Arealen nordlig ädellövskog är minst 3 ha.

Skötselåtgärder för naturtypen

Naturtypen bör i huvudsak lämnas till fri utveckling. I biotopskyddet i söder bör ett extensivt bete ske i delar av området.

Näringsrik granskog (9050)

Definition av naturtypen

Naturtypen förekommer ofta på basisk berggrund och i södra Sverige ofta på mullrik brunjord. Naturtypen är näringsrik och torr-blöt och översilning kan förekomma. Naturtypen ligger ofta i sänkor, på dalbottnar eller i sluttningar med finsediment och/eller rörligt markvatten men kan även förekomma på flack mark. Trädskiktets krontäckningsgrad är normalt 50-100 %, och gran utgör minst 50 % av grundytan. Utöver gran kan samtliga inhemska trädslag förekomma.

Kvalitetskriterier: Skogen ska vara, eller i en relativ nära framtid kunna bli naturskog eller likna naturskog m.a.p. egenskaper och strukturer. Den kan ha påverkats av t.ex. plockhuggning, bete eller naturlig störning. Skogen ska vara i ett sent eller i ett relativt sent successionsstadium. Det ska finnas gamla träd och död ved och en kontinuitet för de aktuella trädslagen. Om naturliga störningsprocesser eller skötselåtgärder i syfte att imitera sådana har påverkat området kan även områden i yngre successionsstadier ingå. Egenskaper och strukturer som är typiska för naturskog finns normalt även i yngre successionsstadier.

Områden med stor artrikedom med avseende på rödlistade arter knutna till naturtypen kan klassas som näringsrik granskog även om ett naturskogstillstånd inte hunnit uppkomma efter ett kontinuitetsbrott. Skogens hydrologi får inte vara under stark generell påverkan från markavvattning. Fältskiktet är i huvudsak präglat av näringsrika förhållanden och är välutvecklat och artrikt. Det finns både en högört- och en lågörtvariant. Epifytfloran kan vara rik. Där grundvattenytan ligger högt och där genomsilning eller översilning av marken äger rum är faunan av ryggradslösa djur och floran särskilt rik.

Beskrivning av naturtypen i området

Naturtypen förekommer dels i naturreservatet Mergölens västra del, men även i ett par mindre områden i områdets utkant. Skogen utgörs i huvudsak av grandominerad kalkbarrskog i denna del av området. I övrigt har den liknande förutsättningar och innehåll som taigan i området, dvs skogen är över 120 år gammal med ett måttligt inslag av död ved. Inom naturreservatet Mergölen förekommer mosippa rikligt, vilket inte är typiskt för naturtypen men i sig utgör ett högt bevarandevärde tillsammans med många arter som är typiska för naturtypen, t ex svart trolldruva, tibast, svart taggsvamp och kryddspindling.

Bevarandemål för naturtypen

Naturtypen består av olikåldrig barrblandskog och granskog som domineras av gran. Marken är tydligt kalkpåverkad, vilket bl.a. visar sig i en artrik och kalkgynnad kärlväxt- och svampflora. Främmande trädslag såsom lärk förekommer endast i liten utsträckning. Arealen näringsrik granskog är minst 6 ha.

Skötselåtgärder för naturtypen

Skötselåtgärder i Mergölen ska ske i enlighet med skötselplanen för naturreservat. I övriga delar bör naturtypen i huvudsak lämnas till fri utveckling.

Trädklädd betesmark (9070)

Definition av naturtyp

Naturtypen förekommer på fastmark och är torr-blöt och näringsfattig-näringsrik. Träd- och buskskiktets krontäckningsgrad är 30-100% och utgörs av inhemska trädslag. Naturtypen inkluderar betade trädklädda hagmarker och betad skog.

Naturtypen ska ha en lång hävdkontinuitet så väl som trädkontinuitet och inslag av gamla träd ska finnas. Bete förekommer normalt i naturtypen.

Området ska hysa en från naturvårdssynpunkt värdefull artstock knuten till betespåverkan i fältskiktet och/eller till solbelysta hagmarksträd. Värden knutna till beteshävd finns kvar.

Artsammansättningen varierar beroende på geografisk belägenhet och markens produktionsförmåga. I hagmarkerna dominerar lövträd, ofta ek och björk men även lind, ask och i vissa fall tall förekommer. I den betade skogen dominerar oftast barrträd och björk, i södra Sverige även ek/bok.

Trädklädda betesmarker med grova solbelysta lövträd är särskilt värdefulla eftersom träden i regel är artrika för fler organismgrupper. I de fall betad skog finns på kalkmark har den ofta en rik marksvampflora som är hävdgynnad. Antalet rödlistade arter som är knutna till naturtypen är högt. Finns det gott om död ved kan även ett stort antal rödlistade arter knutna till sådana substrat finnas i naturtypen.

Områden med något lägre krontäckningsgrad än 30% och med mycket höga naturvärden knutna till naturtypen och dess grova lövträd kan klassas som trädklädd betesmark.

Beskrivning av naturtypen i området

I områdets östra del förekommer trädklädd betesmark som betas i anslutning till biotopskyddet. En mindre del av naturreservatet Mergölens västra del har avgränsats som skogsbetes med kalkbarrskog. Denna del av reservatet har en viss betesprägel och skogen är delvis luckig. Även delar av taigan har i viss

utsträckning skogsbeteskaraktär och kan komma att klassas om till skogsbete om bete införs i området.

Bevarandemål för naturtypen

Trädklädd betesmark

Trädskiktet är varierande och halvöppet till halvslutet med ett stort inslag av ask, asp och lönn, Förekomsten av träd och buskar som bedöms som igenväxning är liten. Området är präglad av det årliga betet och marken är väl avbetad i de halvöppna delarna vid vegetationsperiodens slut. Fältskiktet är varierat och domineras i öppnare lägen av hävdgynnade arter, med inslag av typiska arter, och i mer slutna områden av lundväxter. Näringspåverkan (utöver den naturliga) är obetydlig och utbredningen av näringsgynnade ohävdsarter, t.ex. nässlor, är liten i området. Arealen trädklädd betesmark är minst 1 ha.

Skogsbete

Det område som klassats som skogsbete är beläget i naturreservatet Mergölen och har samma bevarandemål som naturtypen taiga.

Skötselåtgärder för naturtypen

Trädklädd betesmark: Den trädklädda betesmarken ska betas. Gödsling eller stödutfodring (med undantag för tidsbegränsad övergångsutfodring på våren och hösten) får inte ske. Träd och buskar av igenväxningskaraktär ska regelbundet tas bort vid behov. Grova döda träd och grenar av ädellövträd lämnas.

Skogsbete: Det område som klassats som skogsbete är beläget i naturreservatet Mergölen och ska skötas i enlighet med skötselplanen för naturreservatet.

Lövsumpskog (9080)

Definition av naturtypen

Naturtypen förekommer på näringsrik mark som är fuktig-blöt. Det finns en påverkan från högt grundvatten och översvämning sker normalt årligen. Naturtypen finns på mineraljord, tunna torvtäcken och i vissa fall även på torvmark av lövkärrstorv/vasstorv. Trädskiktets krontäckningsgrad är normalt 50-100 %, och ask/triviallöv (var för sig eller tillsammans) med undantag av fjällbjörk utgör minst 50 % av grundytan. I södra och mellersta delarna av landet utgörs trädskiktet ofta av klibbal och ibland ask. Längre norrut finns mest gråal och glasbjörk och allra längst i norr även asp. Videarter kan förekomma i både träd- och buskskikt. Gran är ett vanligt inslag i naturtypen.

Kvalitetskriterier: Skogen ska vara, eller i en relativt nära framtid kunna bli naturskog eller likna naturskog m.a.p. egenskaper och strukturer. Den kan ha påverkats av t.ex. plockhuggning, bete eller naturlig störning. Skogen ska vara i ett sent eller i ett relativt sent successionsstadium. Det ska finnas gamla träd och död ved och en kontinuitet för de aktuella trädslagen. Om naturliga störningsprocesser eller

skötselåtgärder i syfte att imitera sådana har påverkat området kan även områden i yngre successionsstadier ingå. Egenskaper och strukturer som är typiska för naturskog finns normalt även i yngre successionsstadier.

Skogens hydrologi får inte vara under stark generell påverkan från markavvattning.

Beskrivning av naturtypen i området

Öster om Gröna gången finns ett mindre område med lövsumpskog. Området domineras av al och har inslag av ask. Död ved förekommer rikligt.

Bevarandemål för naturtypen

Lövsumpskogen präglas av naturliga processer och naturliga, småskaliga störningar, såsom åldrande, avdöende och hydrologiska fluktuationer. Skogen består av olikåldrig, lövdominerad sumpskog med skuggiga förhållanden och hög luftfuktighet. Det finns gamla träd, trädsocklar och rikligt med död ved i olika grovlekar och nedbrytningsfaser. Till dessa är en artrik flora och fauna knuten, med ett flertal typiska arter. Arealen lövsumpskog är minst 1 ha.

Skötselåtgärder för naturtypen

Naturtypen lämnas till fri utveckling.

Hotbild - vad kan påverka naturtyperna negativt?

Produktionsinriktat skogsbruk är det största hotet mot taigan och ädellövskogen då det inte är förenligt med naturlig utveckling och bryter den skogliga dynamiken. Avverkning, plockhuggning, gallring, plantering och andra skogliga åtgärder skapar en ensartad homogen skogsmark som saknar mycket av de strukturer som är viktiga för den biologiska mångfalden. T.ex. kan skogsbruk innebära att miljöer där det funnits lång skoglig kontinuitet förlorar arter knutna till trädsiktet eller marklevande arter. Större uttag av träd kan, förutom att själva träden med dess strukturer och trädlevande arter försvinner, även skapa markförstörelse. Vidare kan avverkningar leda till uttorkning och konkurrensutsättning för många arter som är knutna till biotopen. Avverkningar i eller i anslutning till områdets rikkärr och lövsumpskog kan medföra negativa effekter på dessa då hydrologiska förändringar kan uppstå.

Breddning av kraftledningsgator eller vägar kan leda till samma typ av skador på naturtyper och arter som beskrivits ovan vid produktionsinriktat skogsbruk. Underhåll av befintliga vägar är normalt sett inte ett hot mot områdets naturvärden.

Kvarlämnat ris i kraftledningsgator med kalkhällmarker och hällebräcka kan leda till att det sker förnaansamling och beskuggning, vilket på sikt förstör naturtypen och leder till att hällebräckan försvinner från lokalen.

Gödning, spridning av aska och kalkning förändrar de fysiska och kemiska förutsättningarna i området och kan försämra livsvillkoren för områdets typiska arter.

Förändring av områdets hydrologi som en följd av exploateringar, gruvdrift, dikning, avverkning m.m. kan hota de naturvärden och arter som är knutna till rikkärren och lövsumpskogen.

Brist på störning i skogen i form av extensivt bete, brand etc. kan ge en tillväxt av humuslagret med efterföljande vegetationsförändringar.

Olika former av exploatering, t.ex. gruvbrytning, antingen som en direkt effekt eller genom anläggningsarbetet.

Brist på markstörning på kalkhällarna, kalkgräsmarkerna, silikatgräsmarken och den trädklädda betesmarken (bete, slåtter eller krattning och slyröjning) leder till att de växer igen.

Arternas ekologiska krav och bevarandemål

Käppkrokmossa (*Hamatocaulis vernicosus*)

Artens ekologiska krav

Arten växer i källpåverkade kärr, källor och på stränder av sjöar och vattendrag. Den hittas i mineralrika, men vanligen inte speciellt kalkrika miljöer, ofta på platser med järnutfällningar eller svagt förhöjda halter av närsalter.

Artens förekomst i området

Käppkrokmossa förekommer i dagsläget i rikkärret väster om Finntorpsbrottet och vid Kolarhagen och livsmiljön är likartad i det tredje rikkärret i området.

Artens bevarandemål

Målet är att arten på lång sikt förekommer i området i samma mängd eller ökar, men förekomsten kan variera naturligt mellan åren. Dess livsmiljö ska bevaras i gynnsamt tillstånd. Artens livsmiljö har samma bevarandemål som naturtypen rikkärr (7230).

Skötselåtgärder för arten

Se naturtypen rikkärr.

Större vattensalamander (*Triturus cristatus*)

Artens ekologiska krav

Den större vattensalamandern har höga krav på både sin landmiljö såväl som på sitt lekvatten. Arten lever huvudsakligen på land där djuren håller till under murkna trädstammar och stubbar, i smånagargångar, under mossbeklädda stenar

och i blockterräng, vanligen i fuktig huvudsakligen lövdominerad skog. Den kan även i sällsynta fall påträffas på öppen mark som t.ex. i fuktiga hagar med högvuxet gräs eller på vägar under vandring. Kravet på landmiljöer, fria från mänsklig påverkan, gör arten särskilt känslig för störningar, exempelvis avverkning av skog. Den större vattensalamandern rör sig endast 10-100 m från det småvatten de reproducerar sig i, under förutsättning att lämpliga landmiljöer finns inom detta avstånd. Arten kräver troligen en fungerande metapopulationsdynamik för att uppnå en långsiktig överlevnad i ett givet område vilken nås först vid dammtätheter på 4 dammar/km².

Arten förökar sig under våren och försommaren i små till medelstora, permanenta vattensamlingar med en diameter ≥ 10 m och ett djup $\geq 0,5$ m. Att vattnet är permanent är viktigt eftersom arten har en lång larvutveckling. Den större vattensalamandern är snäv i sitt val av lekmiljö och väljer vanligtvis ett fiskfritt lekvattnet med en hög mångfald av vattenväxter och ryggradslösa djur med en hög grad av solbestralning (så att vattnet tidigt blir isfritt och håller en hög temperatur långt in på hösten) och ett pH värde som inte understiger 5,0. Den större vattensalamandern har en mycket låg ungöverlevnad (delvis p.g.a. ett kromosomfel som dödar 50 % av alla lagda ägg), vilket kompenseras av arten genom en lång livslängd. Genom att bida sin tid i stabila landmiljöer och föröka sig många år, kan den genomsnittliga individen lämna efter sig en ersättare i populationen. Detta kräver dock att landmiljön är stabil nog för att tillåta denna strategi, vilket är av stor naturvårdsbiologisk betydelse, vilket gör att arten har ett stort signalvärde för biologisk mångfald i mosaikartade småvatten- och skogslandskap.

Artens förekomst i området

Större vattensalamander förekommer på Salakalken i hållkar på kalkhällarna väster om Finntorpsbrottet.

Artens bevarandemål

Målet är att arten på lång sikt förekommer i området i samma mängd eller ökar. Livsmiljön har delvis samma bevarandemål som naturtypen kalkhällmarker. Hällkaren där arten förekommer är solexponerade, växer inte igen och är vattenfyllda. Lövskogen vid Finntorpsbrottet som närmast omger hållmarken utgör levnadsmiljö för större vattensalamander under den resterande tiden på året. Detta gör att det är viktigt att skogen i anslutning till Finntorpsbrottet har de nödvändiga kvalitéterna i form av lämpliga substrat etc. som arten kräver.

Skötselåtgärder för arten

Se skötselåtgärder för naturtypen kalkhällmarker. I övrigt behöver lövträd lämnas i anslutning till de vattensamlingar där arten påträffas. Att skapa fler vattensamlingar med lämpliga förutsättningar för större vattensalamander, t ex på igenväxt åkermark söder om Solbohällarna vore också önskvärt.

Hällebräcka (*Saxifraga osloënsis*)

Artens ekologiska krav

Hällebräckan är en ettårig, 5–30 cm hög ört som blommar i april-juni. Arten växer på kalkrika berghällar med tunt jordtäckte och kräver konkurrensfria miljöer med god ljustillgång för att växa. Den är mycket störningsgynnad och i princip beroende av regelbundna röjningar av igenväxningsvegetation och/eller störning i form av bete. Blommorna är insektspollinerade, medan fröna är vind- och djurspridda och en uppskattning av spridningsavstånd är 10 m. Efter vägar i vinddraget från bilar, med bildäck etc. kan avståndet ofta vara mycket längre.

Vid stark vårtorka kan frösättningen utebli helt, varför artens fröreserv är av stor betydelse. Många populationer är små och kan slås ut om flera torra år följer på varandra.

Artens förekomst i området

Hällebräcka förekommer inom alla delområden med kalkgräsmark och kalkhällmark. I kalkgräsmarkerna förkommer den på mindre delområden med kalkgräsmark som inte avgränsats på kartan. Arten har tidigare funnits även längre väster om Finntorpbrottet men har försvunnit från den lokalen på grund av igenväxning. Alla lokaler utom vid vattentornet har nu en regelbunden hävd och besöks regelbundet.

Artens bevarandemål

Dess livsmiljö (växtplatserna) har samma bevarandemål som naturtypen Kalkhällmarker. Hällebräcka förekommer på alla delområden med kalkhällmark och i kalkhällar på kalkgräsmarkerna.

Exempel på hot mot arterna

De hotbilder mot naturtyperna som presenterats tidigare i bevarandeplanen kan i de flesta fall även betraktas som hot mot arterna. Här nedan listas ytterligare och mer arts specifika exempel på vad som ingår i hotbilden.

Igenväxning av hällebräckans växtplatser leder till förnaansamling och beskuggning och att dess biotop därigenom förstörs.

Förändrad hydrologi, dvs uttorkning av de hällkar där den större vattensalamandern reproducerar sig, leder till att arten försvinner från området. Även igenväxning och den minskade solinstrålning detta leder till i anslutning till hällkaren, leder till att arten inte kan reproducera sig. Likaså är den större vattensalamandern beroende av att avverkning ej sker i dess övervintringsmiljöer, vilka utgörs av framför allt lövskogar i anslutning till de vattensamlingar där de reproducerar sig.

Bedömt bevarandetillstånd

Bevarandestatusen är god för betesmarken i områdets sydöstra del (trädklädd betesmarken och artrik gräsmark). Taigan (kalktallskogarna), och ädellövskogen har ännu en ogynnsam bevarandestatus då de uppkommit på områden som troligen i stora delar endast varit glest trädbevuxna fram till slutet av 1800-talet. Delar av taigan har varit föremål för begränsad gallring. Död ved saknas i huvudsak. Skogen har därför ännu inte erhållit en i alla avseenden naturlig karaktär, även om skogen har mycket höga naturvärden knutna till framförallt marksvampar, men även arter som mosippa. Kalkhällarna och hällebräckan bedöms ha en ogynnsam bevarandestatus, delar av kalkhällarna skulle behöva röjas och betas eller slåttras utöver vad som skett de senaste åren. Det gäller särskilt området vid vattentornet. Rikkärren bedöms ha en gynnsam bevarandestatus liksom käppkrok mossan. Den större vattensalamanderns bevarandestatus är inte möjlig att bedöma med befintligt underlag då den endast har en känd lokal i området. För att bevara arten långsiktigt i området bör det finnas fler fortplantningslokaler i omgivningarna. En damm i västra delen av Mergölenreservatet skulle kunna vara en del i detta.

Bevarandeåtgärder

För att säkerställa att de utpekade Natura 2000-naturtyperna och arterna bevaras, är det nödvändigt att de naturvårdande skötselåtgärder som anges som önskvärda i fastställda skötselplaner för naturreservaten Aspenstorp och Mergölen genomförs.

Hävd av kalkhällar, kalkgräsmark, silikatgräsmark och trädklädd betesmark i övriga delar av området är av stor betydelse för att bibehålla naturvärdena i dessa naturtyper. Länsstyrelsen eller kommunen bör genomföra eller teckna avtal om skötsel av dessa områden, i de delar som inte har en fungerande hävd, t ex genom miljöstöd.

I huvudsak är skogen, kalkgräsmarkerna och rikkärren i områdets södra och mellersta del skyddade i naturreservaten Mergölen och Aspenstorp. Området nordväst om Finntorpsbrottet ingår inte i naturreservatet Mergölen, trots att naturvärdena är mycket höga i detta område. Markägaren motsatte sig att detta område skulle ingå i reservatet och naturvärdena har ett starkt skydd mot exploatering genom tillståndsplikten för Natura 2000. Denna del av området togs därför inte med i den slutliga avgränsningen av reservatet Mergölen. Om förutsättningarna förändras bör naturreservatet Mergölen utvidgas så att även detta område ges ett långsiktigt skydd som naturreservat, samtidigt som markägaren ges ersättning för detta. Naturvärdena i detta område har beskrivits särskilt i Länsstyrelsens meddelande till berörda markägare ”Naturvärden och avgränsning av naturtyper enligt Natura 2000 efter inventering 2019” (2019-07-18, 511-4119-19).

Efter den kompletterande inventeringen som Länsstyrelsen genomförde 2019 i Natura 2000-området är skogen mellan Johannisbäck och Mellandammen i huvudsak klassad som naturtypen taiga. Även denna del av Salakalken har mycket höga naturvärden genom den kalkpåverkan som finns i området, samt att tallskogen är gammal och extensivt skött. Samtidigt är området även av stort värde för friluftslivet. För att erhålla ett långsiktigt och tydligt skydd i detta område som i sin helhet ägs av Sala kommun bör även detta område skyddas som naturreservat, antingen av kommunen eller av Länsstyrelsen. Genom att bilda naturreservat blir såväl restriktioner som skötselavsikter tydligare. Likaså är bildandet av naturreservat ett bra sätt att öka intresset för att besöka området genom skyltning och annan information som kan samordnas med framförallt naturreservatet Aspenstorp med dess kulturstig. Eventuellt kan kulturstigen i Aspenstorp förlängas till "Pers Koppargruva" i södra delen av detta område. Detta är särskilt viktigt i ett område som Salakalken med många olika verksamheter och stort behov av skötsel.

För att stärka förståelsen för naturvärdena i de delar av området som inte ingår i naturreservaten är det önskvärt att informera om naturvärdena i området och dess skydd genom Natura 2000. I lämplig omfattning samordnas denna med information om områdets gruv lämningar.

Uppföljning

De mål som har angetts i bevarandeplanen ska följas upp. Bevarandemålen kommer att följas upp med olika tidsintervall beroende på vilken naturtyp eller art som berörs. Uppföljningen kommer framför allt att ske i skötselkrävande objekt. Naturtyper som inte är skötselkrävande kommer att följas upp där Länsstyrelsen anser det särskilt motiverat, samt i ett mindre antal objekt som ingår i den nationella uppföljningen av Natura 2000.

Förankring av området och bevarandeplanen

Framtagandet av bevarandeplanen har förankrats hos berörda enligt följande:

- Kompletterande inventering av naturtyper enligt Natura 2000 på Salakalken 2019. Information till berörda markägare för den södra delen den 18 juli 2019 och för hela området den 9 december 2019.
- Förslag på uppdaterad bevarandeplan skickat Sala kommun och berörda markägare 2020-07-07.

Referenser

ArtDatabanken. Artfakta, <https://artfakta.se/artbestamning>

ArtDatabanken. Artportalen, <http://www.artportalen.se>.

Länsstyrelsen i Västmanlands län 2018. Bevarandeplan för Natura 2000-området Salakalken. Beslut 2018-07-14, dnr 511-5692-17.

Länsstyrelsen i Västmanlands län 2018. Beslut om bildande av naturreservatet Aspenstorp i Sala kommun. Beslut 2018-12-19, dnr 511-5585-13.

Länsstyrelsen i Västmanlands län 2019. Beslut om bildande av naturreservatet Mergölen i Sala kommun. Beslut 2019-09-30, dnr 511-5606-13.

Länsstyrelsen i Västmanlands län 2019. Naturvärden och avgränsning av naturtyper enligt Natura 2000 efter inventering 2019. 2019-07-18, dnr 511-4119-19.

Länsstyrelsen i Västmanlands län 2019. Naturtyper enligt Natura 2000 på Salakalken (Avgränsning av naturtyper enligt Natura 2000 i hela området). 2019-12-09, dnr 511-5049-19.

Naturvårdsverket. Kartverket Skyddad natur,
<http://skyddadnatur.naturvardsverket.se>.

Naturvårdsverket. Vägledning om Natura 2000, <http://www.naturvardsverket.se>

Sala kommun 2006. Detaljplan för Mellandammen (Silvergruvan 1:1 m.fl.).
Upprättad 2005-10-20, reviderad 2006-05-24. Dnr 2005/42.

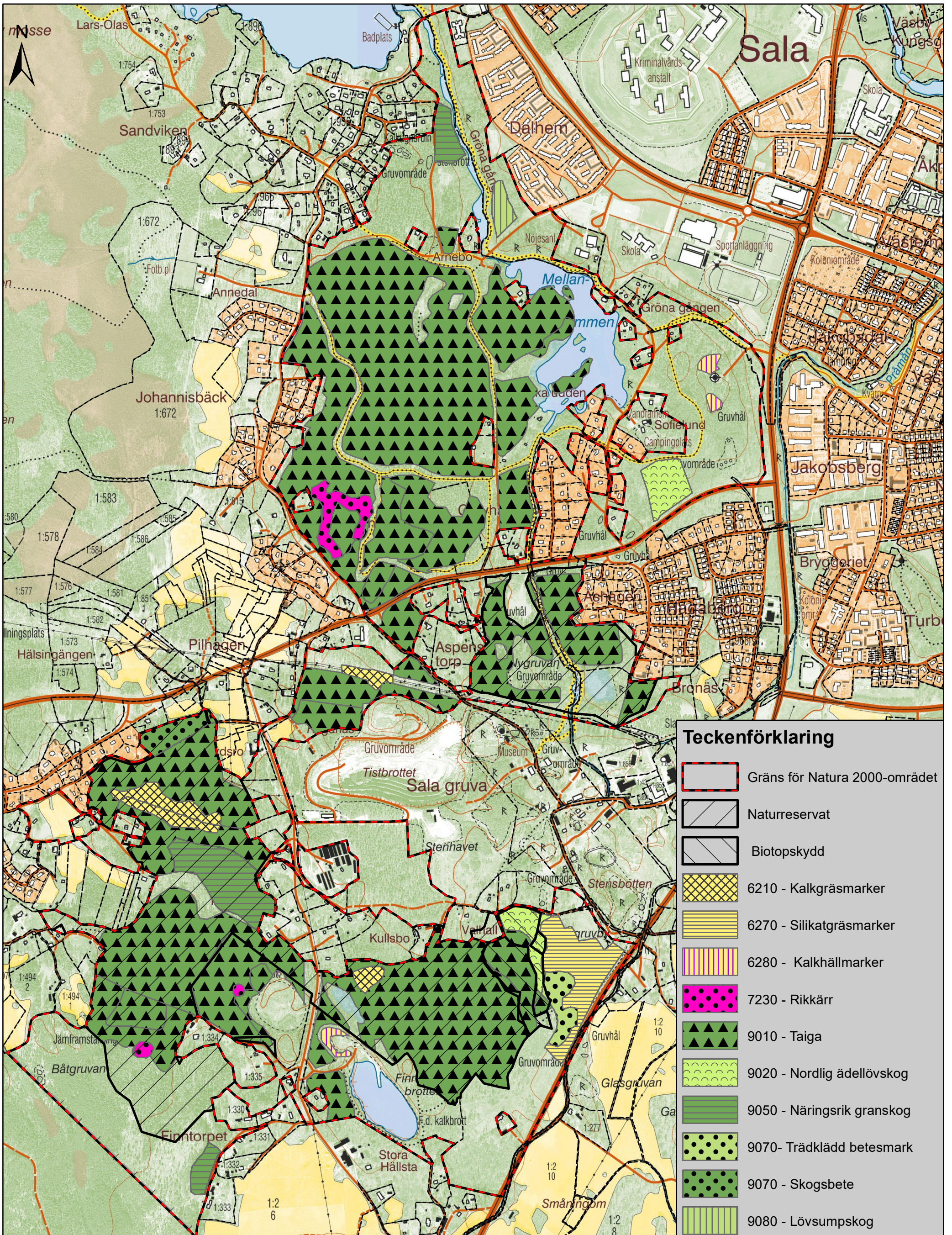
Sala kommun 2009. Detaljplan för Arnebo (Silvergruvan 1:1 m.fl.). Upprättad 2008-03-20, reviderad 2009-03-26. Dnr 2007/291.

Skogsstyrelsen 2003. Biotopskydd på fastigheten Silvergruvan 1:2 i Sala kommun.
Beslut 2003-12-04, dnr, 386/03 4.40.

Skogsstyrelsen 2004. Biotopskydd på fastigheten Silvergruvan 1:3 och Silvergruvan 1:341 i Sala kommun. Beslut 2004-11-25, dnr, 304/04 4.40.

Skogsstyrelsen 2004. Biotopskydd på fastigheten Silvergruvan 1:846 i Sala kommun.
Beslut 2004-11-25, dnr, 325/04 4.40.

Skogsstyrelsen. Skogens pärlor, <http://www.skogsstyrelsen.se>

Teckenförklaring

- Gräns för Natura 2000-området
- Naturreservat
- Biotopskydd
- 6210 - Kalkgräsmarker
- 6270 - Silikatgräsmarker
- 6280 - Kalkhällmarker
- 7230 - Rikkärr
- 9010 - Taiga
- 9020 - Nordlig ädellövskog
- 9050 - Näringsrik granskog
- 9070- Trädklädd betesmark
- 9070 - Skogsbete
- 9080 - Lövsumpskog

0 125 250 500 Meter

Skala 1:10 000